
Oktober 2018

Bilagsrapport

Erhvervssygdomssager
om veteraner med en
psykisk lidelse

- En undersøgelse af

Arbejdsmarkedets

Erhvervssikrings praksis

Ankestyrelsen

Indholdsfortegnelse

BILAG 1	REGLER	3
BILAG 2	EKSEMPEL PÅ AFGØRELSE	8
BILAG 3	EKSEMPLER PÅ FØLGEBREVE	11
BILAG 4	ANALYSESKEMAER	15

BILAG 1

Regler

Vi har alene medtaget uddrag af regler, som er relevante for denne undersøgelses genstandsfelt. Forvaltningsloven indgår ikke i bilaget.

UDDRAG AF LOV OM ARBEJDSSKADESIKRING - LBK NR 216 AF 27/02/2017

Uddrag af kapitel 3 - Arbejdsskade

§ 5. Ved arbejdsskade i denne lov forstås ulykke, jf. § 6, og erhvervssygdom, jf. § 7, der er en følge af arbejdet eller de forhold, det er foregået under, jf. dog § 10 a.

§ 7. Ved erhvervssygdomme forstås efter denne lov:

- 1) Sygdomme, som efter medicinsk dokumentation er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde eller de forhold, det foregår under, er udsat for i højere grad end personer uden sådant arbejde. Endvidere sygdomme hos et levendefødt barn, der er pådraget inden fødslen som følge af moderens arbejde under graviditeten. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra Erhvervssygdomsudvalget, jf. § 9, i en fortegnelse, hvilke sygdomme der anses for at være af denne karakter.
- 2) Andre sygdomme, herunder sygdomme hos et levendefødt barn pådraget inden fødslen, hvis det godtgøres, enten at sygdommen efter den nyeste medicinske dokumentation opfylder de krav, som er nævnt i nr. 1, 1. pkt., eller at den må anses for udelukkende eller i overvejende grad at være forårsaget af arbejdets særlige art.

Stk. 2. Sygdomme som følge af påvirkninger af forældrene før befrugtningen eller efter fødslen vil kunne henføres under loven ved ændring af fortegnelsen nævnt i stk. 1, nr. 1, eller efter stk. 1, nr. 2, hvis det godtgøres, at disse påvirkninger har skadende effekt på foster eller barn.

Stk. 3. Sygdomme, der er omfattet af stk. 1, nr. 2, og stk. 2, kan kun anerkendes efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget, jf. § 9. Disse sygdomme skal forelægges Erhvervssygdomsudvalget, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skønner, at der er mulighed for, at sygdommen vil kunne anerkendes.

§ 9. Beskæftigelsesministeren nedsætter et udvalg, som indstiller til beskæftigelsesministeren, hvilke sygdomme der opfylder kravene for at blive optaget på den i § 7, stk. 1, nævnte fortegnelse.

Stk. 2. Udvalget består af en formand og 8 andre medlemmer, der udnævnes for 3 år ad gangen.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren udnævner udvalgets formand og medlemmer samt stedfortrædere for disse således 1 medlem efter indstilling fra Sundhedsstyrelsen, 1 medlem efter indstilling fra Arbejdstilsynet, 1 medlem efter indstilling fra de offentlige arbejdsgivere, 1 medlem efter indstilling fra Funktionsnærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, 2 medlemmer efter indstilling fra Dansk Arbejdsgiverforening og 2 medlemmer efter indstilling fra Landsorganisationen i Danmark.

Stk. 4. Medlemmer af Erhvervssygdomsudvalget kan ikke samtidig være medlemmer af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring eller bestyrelsen for ATP.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren fastsætter udvalgets forretningsorden, herunder regler om udvalgets indstillinger og offentliggørelse heraf.

UDDRAG AF OV OM ERSTATNING OG GODTGØRELSE TIL TIDLIGERE UDSENDTE SOLDATER OG ANDRE STATSANSATTE MED SENT DIAGNOSTICERET POSTTRAUMATISK BELASTNINGSREAKTION - LOV NR 336 AF 02/04/2014

§ 1. Denne lov omfatter tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion og deres efterladte.

Stk. 2. I denne lov forstås ved tidligere udsendte soldater og andre statsansatte personer, der som led i ansættelsen i staten har været udsendt mindst en gang eller i øvrigt i tjenstligt medfør har opholdt sig i udlandet i områder, hvor danske statsansatte deltager i konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende, humanitære og andre lignende opgaver.

§ 2. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tilkender erstatning og godtgørelse for sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion, når

- 1) sygdommen ikke kan anerkendes som erhvervssygdom efter lov om arbejdsskadesikring,
- 2) begrundelsen for, at sygdommen ikke kan anerkendes efter lov om arbejdsskadesikring, er, at der mangler dokumentation for tidsmæssig sammenhæng mellem belastning og sygdomsdebut, og
- 3) der foreligger en psykiatrisk speciallægeerklæring udstedt senere end 6 måneder efter belastningens ophør, hvori det

erklæres, at den undersøgte person lider af posttraumatisk belastningsreaktion, og at sygdommen er opstået i tilknytning til og som følge af udsendelse som nævnt i § 1, stk. 2.

UDDRAG AF BEKENDTGØRELSE OM FORTEGNELSE OVER ERHVERVSSYGDOMME ANMELDT FRA 1. JANUAR 2005 - BEK NR 960 AF 28/06/2016

§ 1. En sygdom kan anerkendes som erhvervssygdom, jf. lovens § 7, stk. 1, nr. 1, hvis følgende generelle betingelser er opfyldt:

1) Den skadelige påvirkning skal have en styrke og tidsmæssig udstrækning, som efter medicinsk dokumentation kan forårsage sygdommen.

2) Sygdomsbilledet skal efter medicinsk dokumentation stemme overens med den skadelige påvirkning og sygdommen.

3) Sygdommen må ikke med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end de erhvervsmæssige, jf. lovens § 8, stk. 1.

Stk. 2. Desuden skal særlige betingelser, der er nævnt under de enkelte punkter i fortegnelsen, jf. bilag 1, være opfyldt, se eventuelt stikordsregistret i bilag 2.

Gruppe F: Psykisk sygdom

F.1.	Posttraumatisk belastningsreaktion (når symptomer på sygdommen opstår senest inden for 6 måneder, og sygdommen er fuldt til stede inden for få år)	Traumatiske begivenheder eller situationer af kortere eller længere varighed af en exceptionelt truende eller katastrofeagtig natur
F.2.	Depression med debut i nær tidsmæssig sammenhæng med belastning	Krigsdeltagelse som har indebåret enten traumatiske begivenheder og/eller situationer af kortere eller længere varighed af en exceptionelt truende eller katastrofeagtig natur

ICD-10 KRITERIER FOR POSTTRAUMATISK STRESS-SYNDROM

F43.1: Posttraumatisk belastningsreaktion:

A.

Tidligere udsættelse for en exceptionelt svær belastning af katastrofekarakter.

B.

1. Tilbagevendende genoplevelse af traumerne i "flashbacks", påtrængende erindringer eller mareridt eller
2. Stærkt ubehag ved udsættelse for omstændigheder, der minder om traumet.

C.

Undgåelse af alt, der minder om traumerne

D.

1. Delvis, eventuelt fuld amnesi (fortrængning) af de traumatiske oplevelser eller
2. Vedvarende symptomer på psykisk overfølsomhed eller alarmberedskab, herunder mindst 2 af følgende:
 - Ind- eller gennemsovningsbesvær
 - Irritabilitet eller vredesudbrud
 - Koncentrationsbesvær
 - Hypervigilitet (øget vagtsomhed)
 - Tilbøjelighed til at fare sammen

E.

Optræder inden for 6 måneder efter de traumatiske oplevelser.

ICD-10 KRITERIER FOR DIAGNOSTICERING AF DEPRESSION

A: Grundliggende kriterier

- Symptomvarighed mere end 2 uger
- Ingen tidligere hypomane eller maniske episoder
- Organisk ætiologi udelukkes

B: Kernesymptomer

- Nedtrykthed
- Nedsat lyst/interesse
- Nedsat energi eller øget trætheds

C: Ledsagesymptomer

- Nedsat selvtillid/selvfølelse

- Selvbebrejdelser/skyldfølelse
- Tanker om død/selv mord
- Tænke-/koncentrationsbesvær
- Agitation/hæmning
- Søvnforstyrrelser
- Appetit- og vægtøgning

Gradsopdeling

Lettere grad: A + 2 kriterier fra B + 2 kriterier fra C

Moderat grad: A + 2 kriterier fra B + 4 kriterier fra C

Svær grad: A + 3 kriterier fra B + 5 kriterier fra C

BILAG 2

Eksempel på afgørelse

Nedenfor fremgår et eksempel på et uddrag af en afgørelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) om anerkendelse af en veterans psykiske sygdom som arbejdsskade.

Afgørelsen er anonymiseret. Eksemplet skal alene illustrere formen på afgørelsen.

Forsvarets Arbejdsskade- og
Erstatningskontor.
Lautruphøj 8
2750 Ballerup

J.nr. [REDACTED]

Anmeldedato: [REDACTED] september 2015
Tilskadekomnes navn ...: [REDACTED]
Tilskadekomnes adresse : [REDACTED]
Arbejdsgiver: FORSVARSMINISTERIET
Arbejdsgivers adresse .: Holmens Kanal 42
1060 København K
Part/Selskab.....: Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomskontrol
Part/Selskab skadenr...:
Sygdom: Posttraumat. belastningsreaktion

Afgørelser og beslutninger

Den anmeldte psykiske sygdom kan ikke anerkendes som en arbejdsskade. Det betyder, at du ikke har ret til erstatning eller andre ydelser efter arbejdsskadeloven.

Du har heller ikke ret til erstatning eller andre ydelser efter særloven om udsendte statsansatte.

Du kan klage over denne afgørelse inden 4 uger, se sidst i afgørelsen.

Kilder

- Anmeldelse modtaget den [REDACTED] [REDACTED] 2015 fra dig
- Helbredspose modtaget den [REDACTED] [REDACTED] 2015 fra Forsvarets Personalestyrelse Totalforsvarsarkivet
- Svar på spørgsmål modtaget den [REDACTED] [REDACTED] 2015 fra dig
- Valg af speciallæge modtaget den [REDACTED] [REDACTED] 2016 fra dig

- Speciallægeerklæring modtaget den [REDACTED] [REDACTED] 2016 fra Speciallæge i psykiatri [REDACTED] [REDACTED]
- Høring af arbejdsgiver vedr. arbejdsbeskrivelse modtaget den [REDACTED] [REDACTED] 2016 fra FORSVARSMINISTERIET
- Brev om vidner sendt [REDACTED] [REDACTED] 2016 til dig
- Rykker sendt [REDACTED] [REDACTED] 2016 til dig
- Rykker sendt [REDACTED] [REDACTED] 2016 til dig

Afgørelse om afvisning

Den anmeldte sygdom kan ikke anerkendes som en arbejdsskade efter lov om arbejdsskadesikring.

Den anmeldte psykiske sygdom er heller ikke omfattet af lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion.

Begrundelse for afvisning efter arbejdsskadelovgivningen

Du har fået stillet diagnosen posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD) af speciallæge i psykiatri [REDACTED] [REDACTED] i speciallægeerklæringen af [REDACTED] [REDACTED] 2016.

Din PTSD opfylder ikke kravene for at blive anerkendt som en erhvervssygdom efter fortegnelsen over erhvervssygdomme punkt F.1.

Årsagen er, at det ikke er dokumenteret, at du i forbindelse med udviklingen af din PTSD har været udsat for en relevant exceptionel belastning i forhold til fortegnelsens krav.

BILAG 3

Eksempler på følgebreve

Nedenfor fremgår to eksempler på følgebreve som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) sender sammen med spørgeskemaer til veteranerne:

1. Et følgebrev der er sendt sammen med et spørgeskema der specifikt handler om veteranens udsendelse
2. Et følgebrev der er sendt sammen med et spørgeskema om veteranens generelle psykiske helbred og arbejde

1. Følgebrev der er sendt sammen med et spørgeskema der specifikt handler om veteranens udsendelse

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

J.nr. [Redacted]

Anmeldedato.....: [Redacted]
Tilskadekomnes navn.: [Redacted]
Part/Selskab.....: Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomskontrol
Part/Selskab skadenr:
Sygdom/skade: Psykisk sygdom/psykiske gener

Vi beder dig venligst besvare spørgsmålene i vedlagte skema og sende det tilbage til os inden [Redacted].
Hvis du ikke kan nå det inden fristen udløber, kan du udsætte fristen i SeSag. Det gør du ved at klikke på "Udsæt svarfrist" i oversigten over dokumenterne i sagen.

Hvis du vælger at besvare spørgsmålene på anden måde end i brevet, bedes du under alle omstændigheder vedlægge brevet på grund af stregkoden.

Du kan eventuelt bede din arbejdsmiljørepræsentant, socialforvaltning eller din fagforening om at hjælpe dig med at svare på spørgsmålene.

Venlig hilsen

Sekretariatet for Veteransager

[Redacted]

For at sikre en effektiv og god sagsbehandling vil flere medarbejdere normalt arbejde med sagen. Hvis du ringer til os om sagen, kan den medarbejder, der tager telefonen, derfor i de fleste tilfælde svare på dine spørgsmål. Hvis ikke, bliver du ringet op indenfor 24 timer, når vi har undersøgt sagen nærmere.

Dette brev er sendt til:

Tilskadekomne: [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

2. Følgrebrev der er sendt sammen med et spørgeskema om veteranens generelle psykiske helbred og arbejde

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

J.nr. [REDACTED]

Skadens dato: [REDACTED]
Tilskadekomnes navn: [REDACTED]
Sygdom: Psykisk sygdom/psykiske gener

Spørgeskema om dit arbejde og helbred

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal vurdere, om din sygdom er en erhvervssygdom, som kan anerkendes efter arbejdsskadeloven. Derfor har vi brug for flere oplysninger fra dig.

Hvad skal du gøre

Vi beder dig udfylde det vedlagte spørgeskema og sende det til os inden [REDACTED].

Hvis du vælger at besvare spørgsmålene på anden måde end i brevet, bedes du under alle omstændigheder vedlægge brevet på grund af strekkoden.

Hvad er næste skridt

Når vi har fået dit svar, undersøger vi, om vi skal hente flere oplysninger. Hvis vi har de nødvendige oplysninger, vurderer vi, om din sygdom kan anerkendes efter arbejdsskadeloven.

Hvis vi kan anerkende din sygdom, undersøger vi også, om du har ret til erstatning.

Hvis du vil vide mere

Læs mere om erhvervssygdomme: www.aes.dk/erhvervssygdomme

Se alle oplysninger i din sag ved at logge på Se Sag:

www.aes.dk/sesag

Venlig hilsen

Center ~~for~~ erhvervssygdomme

For at sikre en effektiv og god sagsbehandling vil flere medarbejdere normalt arbejde med sagen. Hvis du ringer til os om sagen, kan den medarbejder, der tager telefonen, derfor i de fleste tilfælde svare på dine spørgsmål. Hvis ikke, bliver du ringet op indenfor 24 timer, når vi har undersøgt sagen nærmere.

Dette brev er sendt til:

Tilskadekomne: [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

BILAG 4

Analyseskemaer

Nedenfor fremgår de analyseskemaer, som henholdsvis sagsbehandlerne og lægekonsulenterne har udfyldt i forbindelse med gennemgangen af de 50 sager.

ANALYSESKEMA TIL SAGSBEHANDLERE

Analyseskema til undersøgelse af praksis i sager om veteraner med psykiske sygdomme

Ved at klikke på printerikonet nedenfor, har du mulighed for at printe et tomt spørgeskema, hvor alle spørgsmålene fremgår. Vær opmærksom på, at der er automatiske spring mellem spørgsmålene i skemaet, når det besvares elektronisk. Det betyder, at du ikke nødvendigvis vil få stillet alle spørgsmålene, som fremgår af den printede udgave.

1. Grundoplysninger

1.1 Sikredes fødselsår

1.2 Køn

2. Oplysninger om sagen og AES' (ASK's) afgørelse

2.1 Hvem er sagen anmeldt til?

(1) ☐ AES

(2) ☐ ASK

2.2 Sagen er anmeldt til AES (ASK) den (åååå-mm-dd)

2.3 Hvem har afgjort sagen?

(1) ☐ AES

(2) ☐ ASK

2.4 AES (ASK) har afgjort sagen den (åååå-mm-dd)

2.5 Sygdommen, der er anmeldt (flere svar kan vælges)

- (1) ☐ Posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD)
- (2) ☐ Akut belastningsreaktion
- (3) ☐ Uspecificeret belastningsreaktion
- (4) ☐ Tilpasningsreaktion
- (5) ☐ Personlighedsændring efter katastrofeoplevelser
- (6) ☐ Depression
- (7) ☐ Anden _____

2.5 Bemærkninger

2.6 AES (ASK) har begrundet afgørelsen med, (flere svar kan vælges)

- (1) ☐ at den anmeldte sygdom ikke er på fortegnelsen over erhvervssygdomme
- (2) ☐ at AES (ASK) ikke er enig i, at sikrede har den anmeldte sygdom, men en anden psykisk sygdom
- (3) ☐ at sikrede ikke har været relevant udsendt
- (4) ☐ at der ikke er tale om sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion
- (5) ☐ at sikrede ikke har været udsat for relevant belastning
- (6) ☐ at der ikke er tidsmæssig sammenhæng mellem belastning og symptomdebut
- (9) ☐ Andet _____

2.6 Bemærkninger

3. Materiel vurdering af sagen

3.1 Er afgørelsen samlet set i overensstemmelse med regler og praksis?

- (1) ☐ Ja, vi ville indstille, at vi stadfæstede afgørelsen på et møde, hvis vi behandlede den som en klage
- (2) ☐ Nej, vi ville indstille, at vi ændrede afgørelsen, hvis det var en klage, vi skulle afgøre på et møde
- (3) ☐ Nej, vi ville indstille, at vi hjemviste afgørelsen, hvis det var en klage, vi skulle afgøre på et møde
- (4) ☐ Nej, vi ville indstille, at vi ophævede afgørelsen, hvis det var en klage, vi skulle afgøre på et møde

3.1 Bemærkninger

Vurdering efter arbejdsskadesikringsloven

3.1.1 Sagen ville blive indstillet til stadfæstelse

- (1) ☐ Med samme begrundelse som AES (ASK) har givet
- (2) ☐ Med anden begrundelse – uddyb i bemærkningsfeltet (ved besvarelsen skal måler være obs på, om der er tale om en stadfæstelse med anden begrundelse, eller om der reelt er tale om, at afgørelsen bliver ændret selvom resultatet er det samme - tjek evt. forvaltningsretsnetværket - det kan have betydning også for svaret i spm. 3.1)

3.1.1 Bemærkninger

Vurdering efter arbejdsskadesikringsloven

3.1.2 Angiv hovedårsag(er) til, at afgørelsen ville blive indstillet til ændring

- (1) ☐ Sikrede har PTSD
- (2) ☐ Sikrede har været udsat for relevante belastninger
- (3) ☐ Der er tidsmæssig sammenhæng mellem belastninger og symptomdebut
- (4) ☐ Andet _____

3.1.2 Bemærkninger

Vurdering efter arbejdsskadesikringsloven

3.1.3 Angiv hovedårsag(er) til, at afgørelsen ville blive indstillet til hjemvisning

- (1) ☐ Der mangler oplysninger i sagen - uddyb i bemærkningsfeltet
- (2) ☐ Der er grund til at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget
- (3) ☐ Væsentlige sagsbehandlingsfejl
- (5) ☐ Væsentlige hjemmelsmangler
- (4) ☐ Andet _____

3.1.3 Bemærkninger

Vurdering efter arbejdsskadesikringsloven

3.1.4 Angiv hovedårsag(er) til, at afgørelsen ville blive indstillet til ophævelse

- (1) ☐ Hvis der ikke er hjemmel til afgørelsen (væsentlige retlige mangler og ingen tertiære momenter, der taler imod ophævelse)
- (2) ☐ Andet_____

3.1.4 Bemærkninger

Vurdering efter særloven

3.1.1 Sagen ville blive indstillet til stadfæstelse

- (1) ☐ Med samme begrundelse som AES (ASK) har givet
- (2) ☐ Med anden begrundelse – uddyb i bemærkningsfeltet (Ved besvarelsen skal måler være obs på, om der er tale om en stadfæstelse med anden begrundelse, eller om der reelt er tale om, at afgørelsen bliver ændret selvom resultatet er det samme - tjek evt. forvaltningsretsnetværket - det kan have betydning også for svaret i spm. 3.1)
- (3) ☐ AES/ASK tager ikke stilling til særloven

3.1.1 Bemærkninger

Vurdering efter særloven

3.1.2 Angiv hovedårsag(er) til, at afgørelsen ville blive indstillet til ændring

- (1) ☐ Sikrede har PTSD
- (2) ☐ Sikrede har været udsat for relevante belastninger
- (3) ☐ Der er tidsmæssig sammenhæng mellem belastninger og symptomdebut
- (4) ☐ Andet_____

3.1.2 Bemærkninger

Vurdering efter særloven

3.1.3 Angiv hovedårsag(er) til, at afgørelsen ville blive indstillet til hjemvisning

- (1) ☐ Der mangler oplysninger i sagen - uddyb i bemærkningsfeltet
- (2) ☐ Der er grund til at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget
- (6) ☐ Væsentlige sagsbehandlingsfejl
- (4) ☐ Væsentlige hjemmelsmangler
- (5) ☐ Andet_____

3.1.3 Bemærkninger

Vurdering efter særloven

3.1.4 Angiv hovedårsag(er) til, at afgørelsen ville blive indstillet til ophævelse

- (1) ☐ Hvis vi anerkender efter arbejdsskadesikringsloven
- (2) ☐ Hvis der ikke er hjemmel til afgørelsen (væsentlige retlige mangler og ingen tertiære momenter, der taler imod ophævelse)
- (3) ☐ Andet_____

3.1.4 Bemærkninger

4. Formelle regler

4.1 Er sagen tilstrækkeligt oplyst?

- (1) ☐ Der mangler ikke oplysninger
- (2) ☐ Der mangler enkelte mindre oplysninger
- (3) ☐ Der mangler væsentlige oplysninger
- (4) ☐ Andet – uddyb i bemærkningsfelt

4.1 Bemærkninger

4.1.1 Hvilke oplysninger mangler (flere svar er muligt)

- (1) ☐ Lægelige oplysninger – angiv hvilke _____
- (2) ☐ Oplysninger om sikredes udsendelse
- (3) ☐ Oplysninger om belastninger/påvirkninger, som sikrede har været udsat for
- (4) ☐ Oplysninger om symptomdebut
- (5) ☐ Oplysninger fra arbejdsgiver om arbejdsforholdene
- (6) ☐ Vidneforklaringer
- (7) ☐ Andet – uddyb i bemærkningsfelt

4.1.1 Bemærkninger

4.2 Er der partshørt?

- (1) ☐ Ja
- (3) ☐ Nej
- (4) ☐ Ikke relevant

4.2 Bemærkninger

4.3 Er begrundelsen for afgørelsen i overensstemmelse med FVL §§ 22-24? (Se evt. Forvaltningsret, 2. udgave, Gammeltoft-Hansen m.fl., side 560 ff. om kravene til begrundelse i situationen, hvor der i sagen foreligger flere, indbyrdes modstridende, sagkyndige erklæringer)

- (1) ☐ Ja
- (3) ☐ Nej
- (2) ☐ Ikke relevant

4.3 Hvis "Nej" eller "Ikke relevant" - uddyb venligst hvorfor

4.3 Beskriv evt. gode eksempler

4.4 Er der henvist til relevante retsregler?

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Nej
- (3) ☐ Delvist

4.4 Hvis "Nej" eller "Delvist" - uddyb venligst

4.5 Er der givet klagevejledning?

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Nej
- (3) ☐ Delvist

4.5 Hvis "Nej" eller "Delvist" - uddyb venligst

4.6 Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger om formaliteten (f.eks. aktindsigt, frister, anmodning om udsættelse)?

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Nej

4.6 Hvis "Ja" - uddyb venligst

5. Andre forhold

5.1 Er spørgsmålene i de spørgeskemaer, som er sendt til veteranen for at oplyse sagen, fagligt relevante ift. at få de nødvendige oplysninger til brug for sagsbehandlingen?

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Nej - uddyb i bemærkningsfeltet
- (3) ☐ Ved ikke - uddyb i bemærkningsfeltet

5.1 Uddyb venligst

Andre bemærkninger til spørgeskemaerne

5.2 Har sikrede indsendt et udfyldt spørgeskema?

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Nej
- (3) ☐ Ved ikke

5.2 Beskriv hvordan der eventuelt er rykket for spørgeskemaet og andre supplerende oplysninger

5.3 Har sikrede haft en professionel hjælper/partsrepræsentant under sagen (fagforening, advokat eller andet)?

- (1) ☐ Ja, oplys hvem_____
- (2) ☐ Nej
- (3) ☐ Ved ikke

6. Spørgsmål om forståelighed

Undersøgelsen om forståelighed afgrænser sig til de sager, hvor borgeren har fået stillet diagnosen PTSD af en speciallæge og alligevel får afslag.

Fagkontoret vurderer på alle de sager, der opfylder disse kriterier, følgende spørgsmål:

6.1 Fremgår det af afgørelsesboksen, om der er tale om anerkendelse eller ej?

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Nej

6.1 Bemærkninger

Herudover udarbejder en medarbejder fra kommunikation en kvalitativ kommunikationsanalyse af tre-fem sager på baggrund af et særligt analyseskema, som udarbejdes af kommunikation.

Denne analyse har fokus på en kommunikationsanalytisk vinkel på de tre-fem sager, herunder særligt på forståelighed og den anvendte argumentationsteknik.

Resultaterne fra den kvalitative kommunikationsanalyse afrapporteres med konkrete eksempler fra sagerne og forslag til alternative formuleringer de steder, hvor det vurderes nødvendigt.

7. Afsluttende bemærkninger

7.1 Er der i øvrigt bemærkninger til sagen (fx afgørelsens helhedsindtryk, herunder forståelighed)

(2) ☐ Ja

(3) ☐ Nej

7.1.1 Hvis "Ja" - uddyb venligst

Analyseskemaet er slut.

Tjek, at alle spørgsmål er besvaret, og husk at gemme skemaet som pdf.

ANALYSESKEMA TIL LÆGEKONSULENTER

Analyseskema til undersøgelse af praksis i sager om veteraner med psykiske sygdomme – besvares af lægekonsulent

Posttraumatisk belastningsreaktion (F.1.)

Sygdommen posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD) skal opfylde diagnosekriterierne efter WHO's internationale sygdomsklassifikation nr. 10 (ICD 10) - F43.1.

Der stilles krav til traumets karakter, krav til reaktioner og symptomer samt en tidsramme for symptomdebut.

Vedrørende tidsrammen for symptomdebut: sygdommen PTSD skal som udgangspunkt være konstateret inden for 6 måneder efter belastningens ophør. Dette kan dog i konkrete tilfælde fraviges. Hos nogle personer debuterer sygdommen først fuldt ud efter 6 måneder, men personer har inden for de første 6 måneder nogle reaktioner/symptomer. Denne form for PTSD kaldes "forsinket PTSD".

Forsinket PTSD er omfattet af punktet på fortegnelsen, når skadelidte inden for 6 måneder har haft reaktioner/symptomer OG diagnosen stilles inden for få år fra belastningsophøret. Ved "få år" forstås som udgangspunkt 1-2 år.

Hvis sygdommen optræder helt uden symptomer i de første 6 måneder, men er fuldt ud tilstede inden for 1-2 år, er fortegnelsens krav til diagnosen ikke opfyldt, og en eventuelt senere stillet PTSD-diagnose vil ikke være omfattet af fortegnelsen. Disse sygdomme vil efter en konkret vurdering kunne forelægges for Erhvervssygdomsudvalget. Dette gælder også tilfælde, hvor der er symptomer indenfor 6 måneder, men sygdommen først er fuldt ud tilstede indenfor 3-4 år.

Ved at klikke på printerikonet nedenfor, har du mulighed for at printe et tomt spørgeskema, hvor alle spørgsmålene fremgår. Vær opmærksom på, at der er automatiske spring mellem spørgsmålene i skemaet, når det besvares elektronisk. Det betyder, at du ikke nødvendigvis vil få stillet alle spørgsmålene, som fremgår af den printede udgave.

1.1 Hvad fejler sikrede? (flere svar er muligt)

- (1) ☐ Posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD)
- (2) ☐ Uspecificeret belastningsreaktion
- (3) ☐ Akut belastningsreaktion

- (4) ☐ Tilpasningsreaktion
- (5) ☐ Personlighedsændring efter katastrofeoplevelser
- (6) ☐ Depression
- (7) ☐ Andet _____
- (8) ☐ Diagnose er ikke stillet

1.1 Bemærkninger

1.1.1 Hvornår blev diagnosen stillet?

(Anfør venligst dato som: åååå-mm-dd)

Hvis det ikke er muligt at oplyse den præcise dato skriv da "1111-11-11".

Så fremt der er oplysninger om året diagnosen blev stillet og evt. måned, bedes du skrive de oplysninger i bemærkningsfeltet til spørgsmålet.

Eventuelle bemærkninger til spm. 1.1.1

1.2 Hvem stillede diagnosen første gang?

- (2) ☐ Speciallæge i psykiatri
- (3) ☐ Psykiatrisk afdeling
- (4) ☐ Arbejdsmedicinsk afdeling
- (5) ☐ Psykolog
- (6) ☐ Andre, angiv venligst _____

1.2 Bemærkninger

1.2.1 Ankestyrelsens vurdering i forhold til diagnosen:

- (1) ☐ Ankestyrelsen finder ikke grundlag for diagnosen/finder den tvivlsom
- (2) ☐ Ankestyrelsen finder modsætninger i materialet
- (3) ☐ Ankestyrelsen finder grundlag for diagnosen

1.2.1 Bemærkninger

1.3 Hvilke symptomer har sikrede? (flere svar er muligt)

	Ja	Nej	Uoplyst
Tilbagevendende genoplevel- se af traumerne	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Stærkt ubehag ved udsættel- se for omstændigheder, der minder om traumerne	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Undgåelse af alt, der minder om traumerne	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Delvis eller fuld fortrængning af de traumatiske oplevelser	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Besvær med at falde i søvn eller sove igen- nem/søvnforstyrrelser	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐

	Ja	Nej	Uoplyst
Irritabilitet eller vredesudbrud	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Koncentrationsbesvær	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Hypervigilitet (usædvanlig vagtsomhed)	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Tilbøjelighed til at fare sammen	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Tristhed	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Følelse af magtesløshed	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
En fjendtlig og mistænksom holdning	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Social isolation	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
En følelse af håbløshed og tomhed	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
En følelse af fremmedgjorthed	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Forsænket stemningsleje	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Forsvinden af sædvanlige lyster og interesser	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Nedsat energi- og aktivitetsniveau	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Nedsat selvtillid og ringe selvfølelse	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐

	Ja	Nej	Uoplyst
Svær skyldfølelse	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Svært ved at følge med i samtaler, TV-udsendelser o.l.	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Rastløs uro	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐
Nedsat eller øget appetit	(20) ☐	(21) ☐	(22) ☐

1.3 Har sikrede andre symptomer som ikke indgår i listen?

- Udfyld kun, hvis ja

1.3.1 Hvilke symptomer var der tale om på tidspunktet, hvor de første symptomer på PTSD påvistes? (flere svar er muligt)

	Ja	Nej	Uoplyst
Tilbagevendende genoplevel- se af traumerne	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Stærkt ubehag ved udsættel- se for omstændigheder, der minder om traumerne	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Undgåelse af alt, der minder om traumerne	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Delvis eller fuld fortrængning af de traumatiske oplevelser	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Besvær med at falde i søvn eller sove igen-	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐

	Ja	Nej	Uoplyst
nem/søvnforstyrrelser			
Irritabilitet eller vredesudbrud	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Koncentrationsbesvær	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Hypervigilitet (usædvanlig vagtsomhed)	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Tilbøjelighed til at fare sammen	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Tristhed	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Følelse af magtesløshed	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
En fjendtlig og mistænksom holdning	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Social isolation	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
En følelse af håbløshed og tomhed	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
En følelse af fremmedgjorthed	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Forsænket stemningsleje	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Forsvinden af sædvanlige lyster og interesser	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Nedsat energi- og aktivitetsniveau	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Nedsat selvtillid og ringe selv-	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐

	Ja	Nej	Uoplyst
følelse			
Svær skyldfølelse	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Svært ved at følge med i samtaler, TV-udsendelser o.l.	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Rastløs uro	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Nedsat eller øget appetit	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐

1.3.1 Har sikre andre symptomer som ikke indgår i listen?

- Udfyld kun, hvis ja

1.4 Er der dokumenteret tidsmæssig sammenhæng mellem debut af sygdommen og sikredes udsendelse?

- (1) ☐ Ja - uddyb i bemærkningsfeltet
- (2) ☐ Nej - uddyb i bemærkningsfeltet

1.4 Bemærkninger

1.5 Er der samtidige oplysninger om symptomer inden der er gået 6 måneder fra ophør af udsættelserne?

- (1) ☐ Ja - uddyb i bemærkningsfeltet
- (2) ☐ Nej - uddyb i bemærkningsfeltet

1.5 Bemærkninger

2. Omfattet af fortegnelsen

Bevisbyrderegel:

Sikrede skal bevise, at han har den lidelse, som er nævnt i fortegnelsen.

Sikrede skal bevise, at han har været udsat for den påvirkning, som er nævnt i fortegnelsen.

2.1 Er sygdommen nævnt i fortegnelsen?

- (1) ☐ Ja - pkt. _____
- (2) ☐ Nej - uddyb i bemærkningsfelt på næste side

2.1 Bemærkninger

Eventuelle bemærkninger til, at sygdommen er på fortegnelsen

2.2 Er påvirkningen styrkemæssigt og tidsmæssigt tilstrækkelig til, at fortegnelsens specielle betingelser er opfyldt?

- (1) ☐ Ja – uddyb i bemærkningsfelt hvorfor
- (2) ☐ Nej – uddyb i bemærkningsfelt hvorfor ikke

2.2 Bemærkninger

3. Ikke omfattet af fortegnelsen

Bevisbyrderegel:

Anerkendelse forudsætter, at sagen har været forelagt for Erhvervssygdomsudvalget.

En sag forelægges når det skønnes, at der er mulighed for, at sygdommen vil kunne anerkendes.

Det er ikke et krav, at vi forventer, at sygdommen vil blive anerkendt.

3.1 Skønner du, at der er mulighed for anerkendelse?

(1) ☐ Ja

(2) ☐ Nej

3.1.1 Hvorfor skønner du, at der er mulighed for anerkendelse?

(1) ☐ På baggrund af ny generel lægevidenskabelig dokumentation for, at sygdommen er forårsaget sikredes arbejde - uddyb i bemærkningsfelt på næste side, hvilken dokumentation

(2) ☐ På baggrund af, at sikredes arbejde har medført en sådan belastning og påvirkning af psyken, at arbejdet efter en konkret sandsynlighedsvurdering må antages at medføre en særlig risiko for udvikling af sygdommen – uddyb i bemærkningsfelt på næste side, hvordan

3.1.1 Uddyb hvilken dokumentation

3.1.1 Uddyb hvordan

3.1.2 Hvorfor skønner du, at der ikke er mulighed for anerkendelse?

4. Generelt:

4.1 Er sagen tilstrækkeligt lægeligt oplyst til, at der kan træffes afgørelse?

(1) ☐ Ja

(2) ☐ Nej

4.1 Hvilke lægelige oplysninger mangler

4.1 Eventuelle bemærkninger til den lægelige oplysning af sagen

Analyseskemaet er slut.